

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ř 5, 1 – 11

Text: Mk 14, 26 – 31

Když zazpívali chvalozpěv, šli na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: "Všichni ode mne odpadnete, neboť je psáno: 'Budou bít pastýře a ovce se rozprchnou.' Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje." Tu mu Petr řekl: "I kdyby všichni odpadli, já ne." Ježíš mu odpověděl: "Amen, pravím tobě, že dnes, této noci, dřív než kohout dvakrát zakokrhá, právě ty mě třikrát zapřeš." On však ještě horlivěji prohlášoval: "I kdybych měl spolu s tebou umřít, nezapřu tě." Tak mluvili všichni.

Velkopáteční dění začíná už ve čtvrtek večer, kdy Ježíš se svými učedníky slaví hod beránka. Předepsaná liturgie této slavnostní večere končila zpěvem 118. žalmu. Proto jsme ho zpívali i my, abychom navázali tam, kde začíná náš text: „Když zazpívali chvalozpěv, šli na Olivovou horu.“

Hod beránka, tedy sederová večere, je opravdu výjimečný zážitek. Není divu, že učedníci byli tímto rituálem posílení na duchu, naplnění odvahou víry a byli plni nadšení z prožitého obecenství s Kristem. Nešlo o žádnou masovou „křesťanskou“ akci, spíše to bylo takové důvěrné bratrské společenství, taková domácí skupinka, kde jim bylo dobře, protože byli se svým Pánem. Příjemný dojem jim kazila pouze Ježíšova poznámka, že jeden z nich ho zradí. Všichni se ptali: „Snad ne já?“ Jenže teď, cestou na Olivovou horu jim Ježíš řekl něco, co v takové chvíli už vůbec nečekali. Nejen jeden, ale všichni ode mě odpadnete! To znamená všichni, kteří s Ježíšem bývali po celou dobu jeho veřejného působení. Všichni, kteří jste byli u večere Páně! Všichni jeho učedníci, budoucí apoštolové, budou mít zkušenost selhání, zrady a odpadnutí od víry. Budou mít zkušenost vlastní zbabělosti a strachu o sebe sama.

Podle Ježíše to není nic nečekaného. Odpovídá to biblickému pohledu na člověka. Prorok Zachariáš říká: `Budou bít pastýře a ovce se rozprchnou.` I učedníci následně opustí Jeruzalém a vrátí se do Galileje ke svému rybaření. Ale i přes jejich selhání a odpadnutí s nimi Ježíš neskončuje. Lidská nevěrnost bude překonána Boží věrností. Vzkříšený Kristus nejenže je dostihne i tam, on je rovnou předejde a bude je tam čekat, tam v jejich domovině a v jejich práci, v jejich životě. Už teď jim to zaslubuje, když říká: Po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.

Učedník Petr ovšem tuto předpověď svého odpadnutí pochopil jako výtku, jako projev Ježíšovy pochybnosti o jejich víře, jako kritiku své víry a oddanosti a ihned se proti takovému nařčení ohradil: „I kdyby všichni odpadli, já ne.“ Vždyť, kdo by se mohl opovážit hodnotit a posuzovat něčí víru. Petr se hájí, že jeho víra rozhodně není povrchní, formální, že ji bere vážně a že se už definitivně rozhodl pro Ježíše. Možná se přitom odvolává i na své jméno „Petr“ tedy „Skála“, které mu dal Ježíš. Zároveň si ale vůbec nepřipouští svoji člověčinu, která je v každém z nás. Nepřipouští si, že lidská přirozenost je něco, s čím bude člověk zápasit po celý svůj život, i kdyby se stal apoštolem či rovnou papežem. Vždyť právě Petr bude učebnicovým příkladem toho, jak je lidská víra nestálá. Jeho trojí zapření doslova vejde do dějin křesťanství.

Ježíš mu na jeho kategorické prohlášení odpoví: „Petře, ruku na srdce, říkám ti pravdu, ještě této noci dřív než kohout dvakrát zakokrhá, právě ty mě třikrát zapřeš.“ Což tedy Petra už úplně dopálilo a ještě horlivěji prohlášoval: „I kdybych měl spolu s tebou umřít, nezapřu tě.“ V této chvíli Petr neví, co říká. Zřejmě si vůbec neuvědomuje, že hrozba smrti, kterou zmínil, je tak blízká a reálná. Anebo zcela podcenil lidskou psychiku, která může v kritické chvíli člověka zradit a my jednáme zkratkovitě a podléháme panice a strachu. To je zcela lidské a je dobré o tom vědět. A navíc, učedníci ještě skutečné pronásledování nezažili. Proto všichni souhlasí s Petrem, že jejich víra je skálopevná a neotřesitelná.

O několik veršů dál, mezi nimiž neuběhlo víc než pár hodin, čteme najednou toto: „Všichni ho opustili a utekli.“ Stačil k tomu zástup ozbrojený meči a holemi, který přišel zatknout pouze Ježíše. A přesto ho všichni opustili.

A pak je tam ještě jeden takový zvláštní dodatek: „Šel za ním nějaký mladík, který měl na sobě jen kus plátna přes nahé tělo; toho chytili. On jim však nechal plátno v ruku a utekl.“ Nevíme, co to bylo za mladíka, který se ocitl v tak překerní situaci a evangelista nám jeho jméno z důvodu ochrany osobnosti pochopitelně tají. Jedno je však jisté. Lidská přirozenost, strach, panika a zbabělost se u Ježíšových následovníků v té chvíli ukázala v celé své nahotě. Tak jako když selhal Adam s Evou v ráji a shledali, že jsou nazí, tak i tento bezejmenný mladík reprezentuje člověka, který raději zahodí svou důstojnost a čest, jen aby si zachránil kůži. A jelikož je bezejmenný, lze si tam dosadit jakékoliv jméno, třeba i to svoje.

Tak takoví jsme my a za takové Kristus položil život. Ano, jsou i lidé stateční, kteří dovedou položit život za ideály nebo za vlast nebo za své milé. Ale Kristus položil život za zbabělce, zapírače, nevěrníky a zrádce, prostě za hříšníky a provinilce, kteří dnes a denně svým jednáním Krista zapírají. Apoštol Pavel píše: „Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné. Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.“ Je to tedy Boží vyznání lásky ke všem hříšníkům až na smrt. Neboť Bůh tak miloval svět, že svého jednorozeného Syna vydal na smrt, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale mohl žít s Bohem věčně. Kristův kříž je stvrzením nové smlouvy mezi Bohem a lidmi, smlouvy lásky, smíření a odpuštění. Proto Ježíš při poslední večeři, při tom hodů beránka, pozvedá kalich se slovy: „Toto jest má krev, která zpečetí uje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.“ Proto kdykoliv slavíme svatou večeři Páně, slyšíme toto ujištění o Boží lásce, o tom, že nás Kristus smířil s Bohem a že nám nepočítá hřích. Kdo chce být svobodný od své minulosti, od svých selhání, od svých pádů, provinění a zapření víry, ať přistoupí; kdo touží, ať zadarmo nabere vody života.

Modlitba: *Pane Ježíši, nejsme jako věřící odvážní, nejsme jako lidé pokorní, nejsme jako ty milující. A přesto tvá láska k nám trvá. Ty jsi sám sebe zmařil, abys nás svou smrtí vykoupil z moci z našich vin. Dej ať vědomí naší slabosti přebije tvá věrnost a láska, v níž věříme.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty jsi nám daroval milost, ačkoliv jsme hříšní. Dej, abychom se nepokládali za lepší, než jsou druhí. Pane, ty jsi na sebe vzal nemoci a bolesti nás všech. Kéž i sloužíme nemocným, opuštěným a trpícím. Ježíši, ty jsi trpěl za nás. Modlíme se za ty, kdo ve světě trpí pro tvé jméno. Kriste, ty jsi na sebe vzal hřích světa a obětoval ses. Kéž tvá církev zvěstuje všem lidem tvoji lásku a odpuštění. Pane, ty jsi dobrovolně přijal kříž. Nauč nás přijímat věci dobré i zlé a spoléhat se přitom na tebe, našeho nebeského pastýře a průvodce. Beránku Boží, Pane Ježíši Kriste, ty jsi nás svou smrtí smířil se svým Otcem, Proměň nás, ať smíření s lidmi kolem nás žijeme ve vzájemném odpuštění, míru a svobodě. Amen.*